

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 25Co/87/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116212529
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Koščo
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2019:8116212529.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mareka Košča a členov senátu JUDr. Mareka Kohúta a JUDr. Milana Majerníka v právnej veci žalobcu: BL Finance, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, Bratislava, IČO: 44 307 683, právne zastúpený SOUKENÍK - ŠTRPKA, s. r. o., so sídlom Šoltésovej 14, 811 08 Bratislava, IČO: 36 862 711, proti žalovanej: M. V., G.. XX.X.XXXX, K. J.Í. XX, A., J. Š. V., G.. XX.XX.XXXX, K. O. XX, O., o návrhu žalovanej na obnovu konania vo veci sp. zn. 18Rob 277/2006, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok súdu prvej inštancie.

Žalobcovi proti žalovanej p r i z n á v a nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len súd prvej inštancie) v konaní o návrhu žalovanej na obnovu konania vo veci sp. zn. 18Rob 277/2006 rozhodol tak, že:

I. Z a m i e t a žalobu na obnovu konania.

II. Z a m i e t a návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu Okresného súdu Prešov sp. zn. 18Rob 277/2006 zo dňa 9.1.2007.

III. Žalovaná n e m á nárok na náhradu trov konania a žalobcovi sa ich náhrada n e p r i z n á v a .

2. Uviedol, že z vykonaného dokazovania mal súd za preukázané, že platobný rozkaz nadobudol právoplatnosť dňa 31.01.2007, pričom žaloba na obnovu konania bola podaná dňa 15.06.2016. Pokiaľ teda išlo o žalovanou uplatnený dôvod obnovy konania v zmysle § 228 ods. 1 písm. a) OSP (sú tu skutočnosti rozhodnutia alebo dôkazy, ktoré bez svojej viny nemohol použiť v pôvodnom konaní, ak môžu privodiť pre jeho priaznivejšie rozhodnutie vo veci), dospel súd k záveru, že návrh na obnovu konania z tohto dôvodu bol podaný oneskorene po uplynutí trojročnej objektívnej lehoty, ktorá uplynula dňa 31.01.2010, t.j. tri roky po právoplatnosti platobného rozkazu, nakoľko sa na daný prípad nevzťahuje výnimka z objektívnej lehoty uvedená v § 230 ods. 1 písm. a) OSP a navrátenie lehoty na obnovu konania je neprípustné. Súd navyiac v tomto smere poukázal na to, že žalovaná za dôvod na obnovu konania považovala súdne rozhodnutia vydané slovenskými súdmi v iných sporoch, ktoré vyslovili neprijateľnosť určitých zmluvných podmienok v obdobnej úverovej zmluve, pričom išlo o rozhodnutia po vydaní platobného rozkazu. Zákonodarcu však rozhodne takéto rozhodnutia, či skutočnosti nepovažuje za dôvod pre obnovu konania. Záver, že neskoré prijaté rozhodnutie v inej právnej veci samo o sebe nie je dôvodom pre povolenie obnovy konania bol už v minulosti prijatý v Stanovisku občianskoprávneho kolégia Najvyššieho súdu ČSR z 08.09.1982 a súdna prax vychádza aj z iných rozhodnutí iných súdov,

a to Najvyššieho súdu ČR i Ústavného súdu ČR, ktorí zreteľne deklarovali, že zmena právneho názoru nemôže byť podkladom pre obnovu konania vo veci právoplatne skončenej. Žalovaná sa domáhala obnovy konania i z dôvodu podľa § 228 ods. 1 písm. e) OSP, pri ktorom sa plynutie lehôt na podanie návrhu posudzuje tiež v spojení s ust. § 230 ods. 1, 2 CSP. Žalovaná v návrhu tvrdila, že sa o dôvodoch obnovy konania, teda o nových rozhodnutiach Súdneho dvora EÚ, ktoré tu boli v čase napadnutého rozhodnutia nemala o nich vedomosť, dozvedela sa o nich v mesiaci máj 2016, po konzultácii so J. K. A. U. - K., o čom predložila potvrdenie. Pri svojom výsluchu uviedla, že o tom, že môže podať návrh na obnovu konania sa dozvedela tak, že sedela na lavičke pri dome, kde prišla suseda a ona jej poradila, aby sa obrátila na združenie. Spolu s dcérou išli v máji 2016 do tohto združenia, kde ju poučili o tom, že jej neprávom sťahujú vysoké percento, pričom si už nepamätala o čom ďalšom ju poučovali. V tejto súvislosti súd prvej inštancie uviedol, že aj napriek vyššie uvedeným okolnostiam, je toho názoru, že zachovanie subjektívnej lehoty preukázané žalovanou nebolo. V konaní je totiž nemenej podstatným aj zistenie, že na základe predmetného právoplatného platobného rozkazu ako exekučného titulu, vedie sa pod sp. zn. 16Er/143/2009 exekúcia, pričom odo dňa 21.05.2010 do 25.05.2016 bola žalovaná zastúpená právnym zástupcom (u ktorého je prezumpcia znalosti právnych predpisov, a teda aj prípadnej existencie dôvodu obnovy konania nevyvrátiteľná). Žalovaná sa voči nej bránila námietkami a podala i návrh na jej zastavenie, návrh na obnovu konania však napriek tejto skutočnosti podala až v júni 2016. V tejto súvislosti poukázal súd prvej inštancie na uznesenie Ústavného súdu SR, sp. zn. III.ÚS 345/2017 zo dňa 16.05.2017, v ktorom Ústavný súd SR uviedol, že ak bol platobný rozkaz vydaný v čase, keď boli rozhodnutia Súdneho dvora, na ktoré odkazuje žalovaná vo svojom návrhu na obnovu konania zverejnené v úradnom vestníku ako aj v Zbierke súdnych rozhodnutí Súdneho dvora (pričom tieto sú pre Slovenskú republiku právne záväzné už od 1. mája 2004, keď sa Slovenská republika stala členským štátom Európskej únie) mohla žalovaná objektívne túto skutočnosť namietat' už v odpore, pretože o nich mohla objektívne vedieť nielen od preukázateľného dátumu zverejnenia rozhodnutí Súdneho dvora v Úradnom vestníku, v ktorom je každé rozhodnutie publikované, prípadne uplynutím 20 dňa od jeho zverejnenia, keď takéto rozhodnutie sa stáva záväzným pre každú fyzickú, ako aj právnickú osobu, ale najmä z dôvodu ich právnej pre Slovenskú republiku, ktorá už v tom čase bola členským štátom Európskej únie, a preto stanovil začiatok plynutia subjektívnej 3 ročnej lehoty na podanie takéhoto návrhu v danej veci odo dňa nadobudnutia právoplatnosti platobného rozkazu. S týmto záverom sa stotožnil aj Najvyšší súd Slovenskej republiky v uznesení zo dňa 31.10.2017 sp. zn. 2Cdo 28/2017.

3. Taktiež súd prvej inštancie uviedol a poukázal, že v roku 2007, kedy bol vydaný platobný rozkaz, ešte nebolo povinnosťou všeobecného súdu prihliadať ex offo na neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré boli obsahom zmluvy, tak ako to žalovaná tvrdila. Povinnosť súdov prihliadať na neprijateľné zmluvné podmienky bola zavedená až Zákom č. 384/2008 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa Zákon č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok s účinnosťou od 15. Októbra 2008, ktorým sa novelizoval § 172 OSP, keď bol do ustanovenia doplnený odsek 9, podľa ktorého ak sa uplatňuje právo na zaplatenie peňažnej sumy zo spotrebiteľskej zmluvy a odporcom je spotrebiteľ, súd nevydá platobný rozkaz, ak zmluva obsahuje neprijateľné podmienky. Ak neboli splnené zákonné podmienky na vydanie platobného rozkazu a napriek tomu súd platobný rozkaz vydal, tento postup súdu by spočíval v nesprávnom právnom posúdení veci a rozhodnutie súdu bolo možné napadnúť riadnym opravným prostriedkom, čo žalovaná nevyužila. Zdôraznil ďalej, že návrhom na obnovu konania sa nemožno domáhať nápravy prípadných pochybení pri právnom posudzovaní veci alebo nesprávnosti procesnej povahy. Na nápravu týchto nesprávností slúžia iné opravné prostriedky. Vecná nesprávnosť rozhodnutia napadnutého návrhom na obnovu konania nie je dôvodom zakladajúcim procesnú prípustnosť obnovy konania podľa § 228 ods. 1 OSP (uznesenie Najvyššieho súdu 3Cdo 98/11 zo dňa 11.08.2011). Tento uhol pohľadu je pre posúdenie návrhu na obnovu konania smerodajný. Žalovaná totiž v podanom návrhu nenamietala nedostatočne zistený skutkový stav ale nesprávne právne posúdenie. So zreteľom na to, že žaloba na obnovu konania bola podaná oneskorene, súd žalobu na obnovu konania zamietol a v dôsledku toho rovnako súd zamietol i návrh na odklad vykonateľnosti platobného rozkazu. Taktiež súd prvej inštancie v časti o trovách konania konštatoval, že žalobca bol síce v konaní úspešný, súd však prihliadol na skutočnosť z pohľadu sociálnych a majetkových pomerov žalovanej a v súlade s § 257 CSP vyslovil, že žalobcovi nárok na náhradu trov konania nepriznáva.

4. Proti rozsudku súdu prvej inštancie podala včas odvolanie žalovaná. Poukázala na uznesenie Krajského súdu v Prešove sp. zn. 9Co/12/2017-109 a na dôvody v ňom uvedené. Má za to, že v tomto rozhodnutí sú všetky dôležité posúdenia, vyjadrenia odvolacieho súdu, s ktorými sa stotožňuje. V návrhu na obnovu konania sú boli predložené všetky významné informácie, ktoré na povolenie obnovy

konania sú postačujúce. Nové spravodlivé rozhodnutie môže znamenať pre žalovanú priaznivejšie rozhodnutie, pretože novým rozhodnutím žalovaná môže byť zbavená účinkov neprijateľnej zmluvnej pokuty, úrokov z omeškania, ktoré majú byť zákonné, a ktoré sa vymáhajú v exekučnom konaní. Má za to, že povolenie obnovy konania je potrebné z toho dôvodu, že Sociálna poisťovňa listom zo dňa 02.12.2016 oznámila, že od 16. januára 2017 prestane vykonávať zrážky z dôchodku, ktoré sa vykonávali na základe Príkazu na vykonávanie zrážok z dôchodku z 5. mája 2010, a to z dôvodu, že pohľadávka bola uhradená. Uviedla, že 04.01.2017 podala žiadosť exekútorovi, aby poslal oznámenie o ukončení exekúcie, avšak ten jej oznámil, že naďalej sa budú zrážať tie isté sumy okrem príslušenstva, ktoré sa už navýšilo na sumu 5.231,58 eur ako aj trovy exekúcie, ktoré sú vo výške 1.844,89 eur. Žiadala preto, aby odvolací súd vo veci rozhodol, prípadne vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

5. K odvolaniu žalovanej sa vyjadril žalobca. Uviedol, že v konaní o povolenie obnovy konania súd rieši len otázky procesnej povahy a pri rozhodovaní o povolení obnovy konania sa má striktnie zaoberať len otázkou, či sú splnené procesné podmienky na konanie o povolení obnovy v tom, že či žaloba bola podaná včas v zmysle príslušných ustanovení CSP. Má za to, že žalovaná sa nevyssporiadala podľa jeho názoru s dôvodmi, pre ktoré možno povoliť obnovu konania. Neuvedla žiadne okolnosti, ktoré by mali preukazovať, že lehota na podanie tohto mimoriadneho opravného prostriedku bola zachovaná. Z odvolania žalovanej je zrejmé, že sa výlučne obmedzuje na hmotnoprávnu stránku veci týkajúcu sa obdobia pred vydaním exekučného titulu. Žalobca má za to, že nie je pravdivé tvrdenie žalovanej, že sa treba zamyslieť, či žalovaná je schopná odpor kvalitne odôvodniť, nakoľko procesný kódex či už OSP alebo CSP neukladali, resp. neukladajú povinnosť odpor kvalitne odôvodniť. Oba procesné kódexy stanovili len odôvodnenie, pričom žiadnu s tým súvisiacu kvalitatívnu požiadavku zákon neukladal. Podľa názoru žalobcu žalovanej tvrdenia o tom, že človek bez právneho vzdelania, resp. bez právneho zastúpenia sa nevie, nemôže alebo nie je schopný sa spravovať poučením súdu, znamenajú značne iracionálnu tendenciu inklinujúcu k založeniu precedensu, kedy by takmer každý mohol tvrdiť, že neporozumel súdnemu poučeniu obsiahnutému v súdom rozhodnutí a z tohto dôvodu, by sa po uplynutí značného času domáhal preskúmania právoplatného a vykonateľného rozhodnutia, pričom takáto aplikačná prax by značne negatívne ovplyvnila podobu súčasného právneho štátu. V reakcii na žalovanou preukazovanú nespokojnosť s doterajším právnym zastúpením prostredníctvom advokáta, žalobca uviedol možnosť prípadného uplatnenia regresného nároku žalovanej voči advokátovi za predpokladu, že žalovaná sa cíti byť preukázateľne poškodenou činnosťou advokáta, alebo ak jeho pričinením mala žalovanej vzniknúť škoda. Avšak konanie žalovanej cestou svojho právneho zástupcu, ktorá zreteľne smeruje ku popieraniu a zásahom do množstva procesnoprávnych zásad nevníma ako korektné.

6. Žalobca poukázal aj na uznesenie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 9Co/12/2017, pričom má za to, že skutkové okolnosti za akých rozhodoval Krajský súd v Prešove nie sú preukázateľne totožné so skutkovými okolnosťami konania o povolení obnovy konania a odklade vykonateľnosti. Má za to, že nie je možné z argumentácie Krajského súdu v Prešove automaticky vyvodiť, že žalovaná navrhujúca obnovu konania bude apriori bez ďalšieho v spore úspešná. Ďalej sa tiež pridržiaval tvrdenia, že skutkové okolností oboch konaní nie sú natoľko podobné, že by mali a mohli byť vzájomne subsumovateľné. Z týchto dôvodov taktiež uviedol, že tieto žalovanou stranou uvádzané prostriedky procesného útoku a procesnej obrany sú vo svojej podstate ako podklady pre vydanie nového rozhodnutia nedostatočné. Žiadal, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil. Uplatnil si nárok na náhradu trov odvolacieho konania, pričom uviedol, že na základe relevantných skutočností a okolností, či už skutkových alebo právnych má za to, že žalovanou stranou podaná žaloba na obnovu konania spolu s návrhom na odklad vykonateľnosti súdneho rozhodnutia nie je de lege lata prípustná a nie sú podľa žalobcu ani dané príslušné odvolacie dôvody v zmysle § 365 CSP.

7. K uvedenému vyjadreniu žalobcu sa žalovaná už nevyjadrila.

8. Krajský súd v Prešove ako súd odvolací v rámci kompetencií vyplývajúcich z ustanovení § 34 CSP (Civilný sporový poriadok, zákon č. 160/2015 Z. z., ďalej iba „CSP“, platný od 1.7.2016) preskúmal napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie podľa zásad uvedených v ustanovení § 379 a nasl. CSP bez nariadenia pojednávania podľa § 385 CSP (a contrario) a zistil, že rozhodnutie súdu prvej inštancie je vo výroku vecne správne. Preto odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdil v zmysle ust. § 387 ods. 1 CSP.

9. Podľa § 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody. Odvolací súd konštatuje, že sa stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia a pre zdôraznenie správnosti dodáva nasledovné:

10. Podľa § 470 ods. 1 CSP, ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Podľa § 470 ods. 2 veta prvá CSP, právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

11. Uvedené ustanovenia § 470 ods. 1, 2 CSP, ktoré sú intertemporálnym ustanovením prijatým v súvislosti s nadobudnutím účinnosti CSP, treba aplikovať ako uvedenú normu aktuálne aj na konania, ktoré začali pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Každopádne však treba procesné účinky k realizovaným úkonom pred dňom účinnosti tohto zákona posudzovať aj v súvislosti s právnou úpravou, ktorá platila v čase ich realizácie. Uvedené má význam aj z pohľadu aplikácie tých ustanovení O.s.p. (Občiansky súdny poriadok, zákon platný do 30.6.2016), ktoré aplikoval súd prvej inštancie v súvislosti s realizáciou dokazovania a prijatými skutkovými závermi.

12. Odvolací súd sa stotožňuje s prijatým záverom súdu prvej inštancie, že zachovanie subjektívnej lehoty preukázané žalovanou nebolo. V konaní je totiž nemenej podstatným aj zistenie, že sa na základe predmetného právoplatného platobného rozkazu ako exekučného titulu vedie pod sp. zn. 16Er 143/2009 exekúcia, pričom odo dňa 21.05.2010 do 25.05.2016 žalovaná bola zastúpená právnym zástupcom, u ktorého je predpoklad prezumpcie znalostí právnych predpisov, a teda aj prípadnej existencie dôvodov obnovy konania nevyvrátiteľný. Navyše žalovaná sa voči exekúcii bránila námietkami, podala návrh na odklad exekúcie i na jej zastavenie, návrh na obnovu konania však napriek tejto skutočnosti podala až v júni 2016. Odvolací súd preto nemôže prihliadnuť na skutočnosť, že až v mesiaci máj 2016 sa dozvedela po konzultáciách so združením K. A. U. - K. o podaní mimoriadneho opravného prostriedku, ako aj o nových skutočnostiach a o nových rozhodnutiach, ktoré tu boli v čase napadnutého rozhodnutia a nemala o nich vedomosť. Na všetky tieto otázky vecne správne vo svojom rozhodnutí a aj dostatočne zodpovedal už súd prvej inštancie.

13. Navyše okrem uvedeného, odvolací súd poukazuje, že právny poriadok Slovenskej republiky neumožňuje v súčasnosti (CSP) a neumožňoval ani za účinnosti Občianskeho súdneho poriadku, obnoviť konanie pre rozpor s akýmkoľvek rozhodnutím, ale len s takým, u ktorého existovalo vecné a personálne prepojenie, ktoré malo byť obnovené. Pokiaľ potreba vecného a personálneho prepojenia nebola spochybňovaná v dôvodoch obnovy konania podľa ust. § 228 ods. 1 písm. d) Občianskeho súdneho poriadku, je nelogické, aby výnimkou malo byť písm. e) ods. 1 ust. § 228 O. s. p.. Ak zavedenie písmena e) do § 228 ods. 1 O. s. p. zákonodarca dôvodil odkazom na rozsudok Súdneho dvora Európskych spoločenstiev (C 119/05), podstatou ktorého bolo rozhodnutie talianskeho súdu vo veci, ktorá patrila do výlučnej kompetencie jedného z členských štátov Európskej únie išlo o prekročenie právomoci súdu jedného z členských štátov Európskej únie, je tým odôvodnená potreba prelomenia právoplatnosti rozhodnutia súdu v tomto prípade.

14. Súdny dvor Európskej únie opakovane zdôraznil dôležitosť zásady res iudicata tak v právnom poriadku Európskej únie ako jej vnútroštátnych poriadkoch, majúc za to, že zásada právnej istoty patrí medzi všeobecné zásady uznané právom spoločenstva. Opačný výklad vedie k ohrozeniu právnej istoty, ktorá patrí k atribútom právneho štátu.

15. Ani zásada legitímneho očakávania nemôže byť nadriadená zásade právnej istoty strán sporu, pretože aj Európsky súd pre ľudské práva v rozsudku z 18.12.2008 F. proti Francúzsku č. 20153/04 zdôraznil princíp, podľa ktorého požiadavky právnej istoty a ochrany legitímnej dôvery nezahŕňajú právo na ustálenú judikatúru. Európsky súd pre ľudské práva postupnú zmenu judikatúry súdov na určitú otázku, čo vedie k tomu, že dochádza k odlišnému posudzovaniu veci, nepovažuje ani za diskrimináciu.

16. Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia aj konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že súd prvej inštancie v preskúmvanej veci dostatočne zistil skutkový stav v rozsahu potrebnom na zistenie rozhodujúcich skutočností a na podklade vykonaného dokazovania dospel ku správnym skutkovým zisteniam a návrh žalovanej aj správne právne posúdil.

17. Nakoľko i odôvodnenie písomného vyhotovenia rozsudku napadnutého odvolaním žalovanou zodpovedá kritériám uvedeným v ust. § 220 CSP, odvolací súd konštatuje v zmysle ust. § 387 ods. 1, 2 CSP správnosť týchto dôvodov a v podstatných bodoch na ne odkazuje.

18. Súčasne odvolací súd dosť preskúmal i námietky vyjadrené v odvolaní, a po ich preskúmaní dospel k záveru, že tieto nie sú dôvodné, pretože v konečnom dôsledku nemôžu privodiť zmenu skutkového i právneho stavu.

19. Odvolací súd v zmysle ust. § 396 ods. 1 CSP rozhodoval aj o trovách odvolacieho konania. Žalovaná v odvolacom konaní úspešná nebola a úspešný žalobca si uplatnil nárok na náhradu trov odvolacieho konania. Odvolací súd preto žalobcovi priznal v zmysle ust. § 255 ods. 1 a § 262 ods. 2 CSP nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalovanej v rozsahu 100 %. Má za to, že v rámci odvolacieho konania už nie je dôvodná aplikácia ust. § 257 CSP, najmä z dôvodu výšky uplatňovaných trov žalobcom.

19. Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh - § 428 CSP).